National Library of Israel
Doar Hayom - דאר היום, 17.07.1929, page 2

אליעזר בן אב"י

על שלשה דברים

א.
„אזהרה" !

האוזה ?

אלמלא שמו של בעל המאמר הראשי ביום ו' העבר — שם הקובע מראש את ערכם של הדברים הנאמרים על נושא זה או משנהו—ואלמלא, ביחוד, אותו הסגנון הבוטח אותה הלשון הנועשה, אותו התוכן המלא, אותה המאמריות המזהירה שבהם נכתבו דברי התוכחה אל־שניים אלה מעל עמודי הבמה הירושלמית הזאת, כדרכו של מנהיג ה„רויזיוניסטים" בשעות חמתו ה„צאוסית", כי אז מאמין הייתי באמונה רבה — כי אז מאמינים היו גם רבים אחרים לרגע קל—כי אמנם אנכי הוא שכתבתיו.

עשר שנים רצופות — מה אומר אנכי? — ע ש ר י ם שנה כבר למיום נוצרה העתונות היומית בארצנו על ידי כותב השורות האלו ביומה אליעזר וחמדה בן־יהודה שניהם גם בעזרתם המסמידה והתקיפה — במשך עשרים שנה לפחות (ע ש ר י ם ו א ח ת שנה בדיוק, אם תרצו בבך) לא חדלתי מהגיד למנהיגי השמאל הארץ ישראלי את עוון מנהיגיו למחנה הנוגדים העברים. עשרים שנה—בלי פחד וריתוי — קראתי מעל עמודי העתונים היומיים המתחלפים שהייתי עורכם למעשה —„האור", ה„צבי", „דאר היום"—את הקריאה הגדולה לאזהרת ההמונים בפני התהום שאליה הוליכום המדברים בשמם, מזרובבל ועד לבלוך־בלוך מנפלד המוסקבאים, מבן־גוריון ועד לבן־צבי ה„לאומיים", מאהרונוביץ ועד לרמז ה„מתונים". יואיל־נא עורכו הראשי של עתון זה, תואיל־נא כל המערכת כולה לדפדף קצת באבק הכרכים אשר לעתונות יומית זאת, ומצאו אז לתמהונם הרב. אולי כי אותם הדיבורים הלוהטים על דבר „תעמולת השמאל" על חשבון „נדבת הבורגנים", כי אותה התאשמה הישרה על חבר ה„חוליגניות השמאלית בשאיפתה לשרדה עריצה", כי אותו הקול הקורא להפסקת התקציבים המבוזבזים לשם „סיעה ומפלגה אחת", כי אותה המלה, אפילו,—„אזהרה" בקיצורה השחוז והרתות אמרנום כבר אנחנו כולנו, ילידי הארץ הזאת בעוד רוב השמאל משתעשע בגולה,—אמרנום כבר אנחנו במאמרים וברשימות לבלי סוף — מהתחום לעיל עצמו ועד לאברהם אלמאליח ה„מרוקני", מאשר ספיר ועד ליהושע קרניאל ה„עזמותי", מפרץ דגן ועד יצחק עבאדי ה„ממשלתיים", מאלכסנדר אהרונסון ועד עובד בן־עמי ה„כפריים". עשרים שנה, בלי הפוגות ובלי רתיעה, הורינו על הסכנה הגדולה שהרחיפו על ראשינו ההנהלות הציוניות השונות— מד"ר רופין בתחילתו ועד לשפרינצק בסופו —בקבעון לפניהם חוק אמלל לאמר, כי רק מחנה אחד ממחנות העברים בארצנו זאת הוא מחנה ה„חלוץ" העברי בהקמת בנינו הלאומי.

„להם מותר הכל" — קורא אתה, ז'בוטינסקי, במאמרך הלוהט. „להם מותר הכל" הצהרנו גם אנחנו לא אחת ולא שתים, בנסיוננו הנועז לגיר מעל צוארינו את העול הכבד אשר הוטל עלינו בעשר השנים האחרונות ביחוד—למיום שבו נוצרה אותה אספת הנבחרים השמאלית, שממנה לנו היום „כנסת ישראל" בגתויותה הכיבחילה ומחזה החרדות במושב האחרון לבמתנו הלאומית בתל אביב העצמאית. ויען את כל זאת אמרנו גבוהה־גבוהה, ויען לא חדלנו ממתח בקרת צודקת וישרה על כל השקר והחמס, הניצול והזיוף אשר לתופסי השררה במשרד־תיהם השמנות והשאננות—לא נשארה קללה במלון הלשון העברית שבכד לא כבדונו בה ה„עתון הצהוב" היינו, „המרגלים" הארורים, הילידים הירודים, הבוגדים הרקובים. כל מה שרק העלה המזלג מפרק הקללות בספרי התורה, בתוספת הפרקים שיצרו לנו מושלי מוסקבה מאז ממשלתם—הומטר על ראשינו האומללים. והלא תזכרו את דבריו של הקטן שבהם, של הפעוט והזחלן אשר במחנותיהם—אותו לופבן, שלכותב מאמר זה חייב הוא את ראשית עבודתו העתונית והספרותית בארצנו זאת, את ראשית ידיעותיו בלשון העברית כשיחף־רגלים ואכול־רעב בא ירושלימה להתדפק על דלתות בן יהודה ועתוניו — הלא תזכרו את דבריו האחרונים, כיום שמסרתי לז'בוטינסקי את במת ילידי הארץ בעשר שנותיה : עכשיו — קרא כפוי הטובה בשמחת נקמה—„אפשר יהיה לקחת את העתון ביד ועם כל התנגדותנו לז'בוטינסקי וסיעתו יצא נצא לריב אתו בשערים פתוחים וגלויים".

הא לך, הגנס, הא לכם כולכם, מנהיגי השמאל בעורונכם את העתון ש„תוכלו לקרא", את האיש שאתו תוכלו „לצאת למלחמה ישרה בשערים". המעולם ידעו יוצריו, המעולם עלו עורכיו וסופריו, המעולם חלמו קוראיו והוכיחו תוכחה אמתית, צורבה, מכריעה כתוכחה הז'בוטינסקנית מיום הששי? והוא—הן מקרבם יצא, וכסמילנסקי גם הוא, אתם יחד נלחם, וכבן־חורין ואחיכאיר, בחברתם בילה במועצותיהם השתתף, בסודותיהם התחמה. ואם גם סבלנותו פקעה, ואם את המורסה הצבורית הנוראה הלזאת הוא הבוקע—הוא ואתו מחנה הנוער הלאומי הארץ ישראלי שבראשו הוא עומד גם מושל — הרי בלי כל ספק, אדונים—„יש דבר מה רקוב במלכות דנ"ה" שלנו, במלכות השמאל העברי...

חן־חן, לך, ז'בוטינסקי על העוז ועל הגבורה. כה ה ה אישעכון לפני כך. כה הנהו גם היום, ואם פקפק לא פקפקתי אף רגע בטובה הרבה אשר עשיתי לקוראים, במסרי לידיך הכבירות את רסן העתון היומי הירושלמי, שהיה לנו לפה ולישופר—כפלים אושרתי ביום הששי החולף ושבעתים שמחתי על „צעדי הנמהר" — כרברי אחד חברי הטובים במערכת „דאר היום" שבעבר.

היי, היי, קדימה המנהיג !
קדימה ז'בוטינסקי במלחמת התבראה...

ב.
אנחנו, המשמרים !

היורשנו, עכשיו, לעבר לנושא אחר ?

הן זוהי דרכנו בארץ ישראל בכלל — מנושא לנושא, מענין לענין, ממלחמה למלחמה אנו מקפצים ומדלגים, אנו זזים ונעים כבמעגל קסמים, ואיכבה אוכל גם: אני אתנער ממנהג זה האומלל, ביחוד לאחר המאורע האיום בירושלים מלפני שבועים ימים ?

כונתי לשלשה ועשרים.

ל־23—בצורתם המספרית.

שדבר זה היה אפשרי בכלל, שכל האזרחים הלאומיים אשר לבירת ארץ ישראל לא עלו לאכוף אל תחת דגלם יותר מכ"ג אלה, שבתוך כ"ג בוחרים אלה רובם הם,—בהערתו הנכונה של אחד היודעים את הדברים הפנימיים—בני משפחתם של שני המועמדים הראשונים בירושלים זאת — איזקסון וכספי יחדיו—חרפה היא לנו מאין כמותה.

23 !

ולזאת סיעה נקרא.

אותה הסיעה, שיצאה לפני שנים מספר — בקולי־קולות של התרעה צודקה ורועשה. אותה סיעה שהצליחה לשלח אל הכנסיה הקודמת ארבעה צירים —יותר ממספר צירי ה„רויזיוניסטים" היום ודבע מספרם של השמאל העברי במסדרתו האיתנה הידוע לכספי ה„בורגנים הזעומים"...

אנחנו, „נותני הכספים" לא בגולה בלבד, אלא גם בארצנו זאת. אנחנו—הרכושנים, המשכילים, הסוחרים, החנונים; אנחנו המוצקים בעמדותיהם, ההיים על יגיע כפיהם מאין כל תמיכה חיצונית, אנחנו הבונים הראשונים, החלוצים האמתיים, שבאו לרשת את הארץ הזאת בעוד רוב שבי הגולה על יד ה„דגה והבצלים" אשר בה — אנחנו, עם כל השפעתנו האישית, עם כל יכלנותנו הפרטית, עם כל קופתנו המלאה,—רק כ"ג בוחרים הענקנו לבאי כחנו הרשמיים ב„מבצרנו" זו ציון...

אם „יש דבר מה רקוב" בשמאל ארץ הישראלי

יש ויש „דבר מה רקוב" בחוגי הבורגנים.

שמאלנו לפחות — ואת זאת לא נשלל מאתם

בשום פנים—מאוחד הוא לאלפיו ולרבבותיו, ובשעת קרב ומלחמה, בשעות סכנה משותפה, דגל אחד לו המגפנף גבוהה, שופר אחד לו הפירע מרומים, דגל אחת לו הצועדת קדימה ומושב אספת הנבחרים מלפני כמה ימים היתה רק הוכחה נוספת לאמנלתו זו המיוחדה.

right or wrong, my country

אומר האמריקני בלאומיותו הצעירה.

צדק או חמס—מפלגתי! קורא השמאל בארץ ישראל המחודשה.

ואנחנו — שלשה ועשרים בירושלים, שבעה ועשרים בחיפה, ורק מאה וחמישים ושבעה בתל־אביב המרכז !

לתבוסה שכזאת לא זכתה גם הקטנה שבכיעות ארצנו עשירת־הסיעות.

אי הביקונספילד הירושלמי, הדיזראלי העברי, שיעמיד בראש הבורגנים למלחמת תנופה בראשי חוצות? אי המזכיר הכללי שיסדר את שורותינו על בטים צבאי ותמרוני ?

אי, ביחוד, העוז והחוצפה — כן, החוצפה רבת־ריאה והנהוצה—להבריז פעם ולתמיד, כי לימין אנחנו נחשבים, כי הימין הוא מקומנו האחד, כי מהימין לא נזוז עד טפת דמנו האחרונה ?

אי הביקונספילד הירושלמי, הדיזראלי העברי שיניף לפנינו כולנו, בלי כל יראה ופחד, את דגל המשמרות הטהורה, בצורתה האנגלית כמובן, לחיותו המתוה את דרכנו בעתיד כשחוצצים יחדיו נלך אל כל מערבה ?

אם רוצים אנחנו במחיקת החרפה האחרונה, בתיקון התבוסה המעליבה, בהכנת הנצחון המחרי קול אחר נקראנא כולנו—כל החושבים כמותנו, כל המרגישים אתנו, כל המשפעים את החורבות ומענים על הקיים, כל הרוצים במסרת אבות ונוטים להשתלשלות אמתי ובריאה—קול אחד נקראנא קרא : הנה־הננו „אנחנו, המשמרים !"

כמשמרים האנגלים, שלא נפל בהם לבם למרות רתיעתם הרגעית מלפני כמה ירחים.

כמשמרים בכל הארצות הנאורות—שמשמרותם היא היא הקדמה האמתית בחיותה מבוספה על בנין בטוח והדרגתי.

ואז לא יימנו הנוהים אחרינו לאחדיהם המסכנים.

לא כ"ג נהיה בירושלים, לא כ"ז בחיפה, ולא קנ"ז בתל־אביב.

אלפים נחצוצה, רבבות נעבדה בסך.
בחוצות הבירה עצמה והערים כולן.
יחד עם האכרים הזקנים ועם בניהם בני־בנימין.

ואז, רק אז ירצו בנו, ידרשונו, יתרפקו עלינו, יסלסלונו גם יקלסונו כל הסיעות האחרות.

ויראונו גם יכבדונו עריצי השמאל אף הם.

רק אז.

מחאתנו לכנסיה

ואחרון־אחרון חביב.
לי, לכל הפחות.

אם בדבר אחד נפגשנו כולנו הפעם—מהימין ועד להשמאל. אם בקריאה אחת לא ידענו הבדל, ולאחר זעקת החרדות שהרימונו אנחנו בארמון „אופיר", באולם ה„תכניון", במרכז „ועד העיר" הירושלמי בקשר עם גאולת הקרקע לפני כל — ואחרינו החרו החזיקו השמאליים גם הם, ויקבלו החלטה לדרש מאת הכנסיה הפסקת כל תקציב לשנה הבאה, הפסקת כל יצירה מושבתית חדשה, הפסקת החינוך, וההבראה, אפילו, לשם השלמת הרצועה העבריה הדקה—זו גרעין העצמאות היהודית ב„קנטוניותה" ההכרחית למחר—וחיזוקה המדיני והכלכלי, הרי דבר אחר, שבחשיבותו לארצנו אינה פחותה במשהו ממשהו, נשכח אצלנו הפעם כליל.

בשום אחד מנאמי הנואמים לסיעותיהם,

בשום אחד מהמאמרים לעתוניהם, לא מצאתי את הקריאה הגדולה והיסודית להמשכת המחאה הארץ ישראלית נגד העובדה המחפירה של כינוס כנסיתנו הנוכחית (הט"ז כבר מיום יסדו הרצל הגדול ') בעיר נכריה, במדינה ארפית, על „נהרות בזל"—ו„ציריך" אם תרצו.

עשר שנים במעט לאחר נישום חלומו של גדל מנהיגינו אחרי החרבן — הן לשנת 1921 חזה את חזון ארצו החפשית במאחבו „ארץ אבות ובנים"—עוד צירינו הציונים נוסעים לא לארצנו זאת, אלא לארצות לא לנו, ועוון לא יכופר ביחוד — עוד צירי ארץ ישראל שלנו נעים על פני ימים ובישות לעימת הבמה הלאומית הגדולה, חשיבת לנו זה מכבר...

מה צדק ייבין, במאמרו שלשם „נסיעות". הה ! מה לא כתבנו עליהן אנחנו בכל השנים הקודמות. „נסיעות"! ואילו נכעו לפחות כל אלה לארצנו העברית, לביתנו הלאומי, לאותה המדינה שעודנה, אהה פלשתינה ברובה הקרקעי, החמוני, הלשוני, המדיני...

לפני שנתים — כבא כח „דאר היום" לכנסיה הקודמת, — פיזרתי בין צירי הכנסיה הטטווית קול־קורא סוער למילוי הבטחתם של וייצמן וסוקולוב לבנסיה בתחמצור במחרת המלחמה העולמית. במכתבים, בנימוקים, בהוכחות בארתי אז, כי אין שום מקום לתצטדקות, להשתמטות, להתאחרות. תל־אביב הנוכסת—כה קראתי בימי משברה הגדול—מחכה לבנסיה המחייה, המפרה, המושיעה שתיהפך אז, לכל הדיעות, לבמת צירים היודעים את הארץ מתוך ראיה שמיעה ומגע ומשא אישי.

היוכל היות, שנשתוק גם הפעם.

היוכל היות, שלא ימצא האיש לעלות על הבמה בכנסיה הבאה בכדי לדרש מאתה הבטחה ברורה לשנים הבאות ?

הן אפילו אותו האולם הגדול שעל מחסדו בארצנו הראו מפקפקי ההעברה—מוכן הוא עכשיו לקראת צירי ישראל במועצותיהם. לאוך רחובות אלנבי ובן־יהודה, על אם דרכים, ממול לתכלת הים בשבריריו הנעימים, עומד הוא לתפארה.

זה בנין האוברה בגדולתו המספיקה.

תהיינא הכנסיה הט"ז, איפוא, לאחרונה בגולה.

וחי"ז לראשונה הכנסיה בציון...